

Secció I - Comunitat Autònoma Illes Balears

1.- Disposicions generals

PRESIDÈNCIA DEL GOVERN

Núm. 13338

Llei 5/2002 de 21 de juny, de subvencions.

EL PRESIDENT DE LES ILLES BALEARS

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de les Illes Balears ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que s'estableix a l'article 27.2 de l'Estatut d'Autonomia, promulgo la següent.

LLEI

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Dins l'actual concepte d'estat social i democràtic de dret, la concessió d'ajudes o de subvencions és la principal o més important de les activitats de foment que desenvolupen totes les administracions públiques. En aquest sentit, entenem que les subvencions són un vessant de la despesa pública, la regulació de la qual s'integra dins la hisenda, però amb matisos diferenciats que han fet que es consideri l'activitat subvencional com una àrea amb trets propis de la gestió administrativa.

Com a conseqüència d'això, regular-la i controlar-la cobra una importància vital per oferir un marc jurídic general i estable que ofereixi la seguretat jurídica deguda a tots els operadors jurídics. Per això, es considera que les característiques generals del règim subvencional han de gaudir de reserva de llei, sense perjudici de la capacitat de l'Administració per al desplegament reglamentari d'aquest règim, per a la regulació dels programes subvencionals partint dels crèdits aprovats pel Parlament i per dictar els actes administratius d'atorgament o concessió.

La regulació que ara s'escometa, superant les breus referències legals que contenen les lleis de pressuposts de la comunitat autònoma pels anys 1993 i 1996, i la resta de disposicions disperses en l'ordenament, suposa un nou marc normatiu de rang legal que ofereix una visió unitària, integral i homogènia de l'activitat subvencional d'aquesta comunitat autònoma. Així, la Llei està integrada per 52 articles, estructurats en cinc títols, tres disposicions addicionals, quatre de transitòries, una de derogatòria i dues de finals.

En el primer títol de la llei es regulen, entre altres aspectes, el concepte de subvenció, el concepte de beneficiari i les seves obligacions com a tal, i la competència per a la concessió de les ajudes públiques. Quant als principis que han de presidir l'activitat subvencional, s'hi reafirmen els ja coneguts de publicitat, concurrència i objectivitat, i se n'estableixen manifestacions clares al llarg de l'articulat del text legal. Així mateix, en els primers articles de la llei es recull l'ampli àmbit d'aplicació que fixa, que no només es restringeix a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i les entitats que en depenen, sinó que també abraça els consells insulars quan aquests exerciten competències que se'ls hagin atribuït per llei del Parlament de les Illes Balears. Finalment, l'aplicació de la llei abasta també aquelles entitats públiques, qualssevol que en sigui la naturalesa, el finançament de les quals vagi a càrrec dels pressuposts generals d'aquesta comunitat autònoma.

Quant al procediment per a la concessió de les subvencions que preveu el títol II, ressalta que aquesta llei estableix amb tota claredat un nou esquema normatiu, que diferencia les bases reguladores de la subvenció de la convocatòria corresponent. Així, les bases, les ha de dictar un conseller fent ús de la potestat reglamentària que té, i poden regir durant un període indeterminat de temps, en el qual poden originar diverses convocatòries o derivar-hi. Les convocatòries, com a actes administratius adreçats a una pluralitat indeterminada de destinataris, han de concretar les dates, la quantia i els altres detalls necessaris per a la concessió efectiva de l'ajuda o de la subvenció.

També en aquest segon títol es fixen els tràmits de la instrucció, per tractar de propiciar un procediment àgil i senzill. Un exemple clar d'això és que únicament en determinats supòsits es preveu com a preceptiva la constitució de la comissió avaluadora. També s'hi apunten els procediments de modificació de la resolució de concessió, o d'anul·lació d'aquesta, així com els efectes desestimatoris del silenci administratiu en aquest tipus de procediments. En darrer lloc, s'hi preveu la possibilitat d'utilitzar el mecanisme del finançament convencional, com una clara novetat que obre la porta cap a procediments flexibles i poc explotats encara a l'àmbit administratiu.

El títol III de la llei fixa les directrius bàsiques del Registre de Subvencions com a instrument de publicitat, control i transparència en la gestió de les subvencions. Al seu torn, el Registre de Subvencions està cridat a ser una peça clau que agiliti la tramitació administrativa de les subvencions, en ser prevista la

creació de la Secció de perceptors, que suposarà per a aquells que hi figurin inscrits l'exempció de l'obligació de presentar determinada documentació que exigeixen les diverses convocatòries, i substituir-la per les certificacions que lliuri el mateix registre. L'organització i el funcionament del Registre de Subvencions requereixen un necessari desplegament reglamentari.

L'articulat de la llei es completa amb les disposicions del títol IV dedicat a la gestió, l'avaluació i el control de les subvencions. En relació amb el control economicofinançer intern, prevalen els controls posteriors als anteriors i es recalquen els aspectes relatius a la justificació de l'aplicació dels fons obtinguts; respecte d'això, s'hi preveu la possible revocació de les subvencions i el reintegrament d'aquelles quantitats obtingudes indegudament. Així mateix, la llei imposa a l'administració l'obligació de desenvolupar mecanismes d'autoavaluació i d'anàlisi de les ajudes concedides, en honor de constatar-ne la utilitat pública i social, així com la procedència de mantenir-les o de fer-les desaparèixer.

Per acabar, el títol V de la llei recull, com no podia ser d'altra manera, el règim sancionador, en el qual s'inclouen sengles elencs d'infraccions i de sancions. Quant a aquestes darreres, hi destaca el fet que s'hi preveuen sancions pecuniàries i no pecuniàries aplicades acumulativament. Així, al responsable d'una infracció, al marge de l'obligació de reintegrar les quantitats percebudes indegudament, se li imposarà una multa pecuniària i d'altres de no pecuniàries, com són ara la prohibició de contractar amb l'Administració i la d'obtenir altres ajudes o subvencions per part d'aquesta.

Per últim, les disposicions addicionals i transitòries contenen les normes que ultimen l'àmbit d'aplicació del text analitzat, així com aquelles que estableixen les normes de transitorietat i els terminis d'adaptació al nou text legal.

En definitiva, aquesta llei opta per un règim general de concessió d'ajudes o de subvencions orientat fonamentalment a satisfer les necessitats de la societat, que, al seu torn, faciliti la gestió de l'Administració pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears, tot això salvaguardant els principis d'interès públic i de gestió eficaç i eficient dels recursos destinats a l'activitat subvencional.

Títol I. Disposicions generals

Article 1. Objecte

Aquesta llei té per objecte determinar el règim jurídic de les subvencions l'establiment o la gestió de les quals corresponen a l'Administració de la comunitat autònoma o a les entitats públiques que en depenen.

Article 2. Concepte de subvenció

1. Als efectes d'aquesta llei, té la consideració de subvenció qualsevol disposició gratuïta de fons públics i, en general, de qualsevol recurs públic avaluable econòmicament, realitzada per l'Administració a favor d'una persona física o jurídica, pública o privada, que s'afecta a la realització d'una activitat d'utilitat pública o d'interès social, o a la consecució d'una finalitat pública.

2. Així mateix, es considera subvenció qualsevol ajuda econòmica prestatada amb càrrec als pressuposts generals de la comunitat autònoma, així com les ajudes finançades, totalment o parcialment, amb fons de la Unió Europea o d'altres ens públics.

Article 3. Àmbit d'aplicació

1. Aquesta llei és aplicable a les subvencions establertes o gestionades per:

- a) L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- b) Les entitats autònomes que en depenen.
- c) Les entitats de dret públic de caràcter empresarial que en depenen.

2. Quan les subvencions provenen de la Unió Europea, de l'Estat o d'un altre ens públic, i correspon únicament a l'Administració de la comunitat autònoma lliurar-ne els fons a un tercer determinat, s'ha d'aplicar la normativa de l'ens que les concedeix, sense perjudici de la subjecció al règim de comptabilitat pública, com a operacions no pressupostàries, i de les especialitats organitzatives de l'administració gestora. En qualsevol cas, aquesta llei s'aplica amb caràcter supletori respecte de la normativa reguladora de les subvencions finançades per la Unió Europea.

Article 4. Exclusions de l'àmbit material

1. Aquesta llei no s'aplica a les transferències fetes a favor d'entitats, empreses públiques i consorcis en què participi qualsevol de les administracions

a què fa referència l'article 3.1 d'aquesta llei, quan constitueixin una simple previsió en els pressuposts d'ingressos d'aquests com a finançament de la seva activitat.

2. No és aplicable aquesta llei a les aportacions que s'hagin de fer efectives en virtut de plans i programes, o de convenis de col·laboració formalitzats d'acord amb la legislació de règim jurídic, les quals s'han de regir per la legislació específica.

3. Tampoc no és aplicable aquesta llei a les ajudes destinades a afavorir l'accés als habitatges ubicats a les Illes Balears i/o la seva rehabilitació, establertes en els plans autonòmics d'habitatge, i tampoc a les ajudes que tinguin caràcter complementari de les establertes en els plans estatals d'habitatge, que es regularan per la normativa específica, estatal o autonòmica.

4. Quan les ajudes consisteixin en el lliurament o la cessió de béns del patrimoni de la comunitat autònoma, la concessió s'ha de regir per la legislació de patrimoni. No obstant això, s'ha d'aplicar aquesta llei quan l'ajuda consisteixi en béns l'adquisició dels quals s'hagi fet amb la finalitat exclusiva de lliurar-los a un tercer.

5. L'activitat de patrocini s'ha de regir per la seva normativa específica i, supletòriament, per aquesta llei.

Article 5. Ajudes a l'exterior

Reglamentàriament, i d'acord amb les característiques d'aquest sector, es determinaran les especialitats del règim de concessió d'ajudes i de subvencions per a l'execució de projectes de cooperació humanitària, institucional o para el desenvolupament, que hagin de realitzar-se a l'estranger i tinguin com a beneficiaris persones o entitats no radicades a l'Estat espanyol.

No obstant això, aquest desenvolupament ha de respectar el principi d'igualtat en l'accés a les ajudes o subvencions públiques.

Article 6. Principis d'actuació administrativa

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i les entitats públiques que en depenen han d'ajustar l'activitat de concessió de subvencions als principis de publicitat, concurrència i objectivitat.

2. Així mateix, han d'adoptar les mesures de transparència que permetin la informació adequada sobre aquesta activitat i l'exercici dels controls prevists a l'ordenament jurídic.

Article 7. Excepcions als principis de publicitat i concurrència

1. No s'exigeixen els principis de publicitat i concurrència en els casos següents:

a) Quan les subvencions tenen assignació nominativa en els pressuposts de l'ens públic que les concedeix.

b) Quan la concessió i la quantia de les subvencions deriven del compliment d'una llei.

c) Quan els beneficiaris són entitats locals i la subvenció es concedeix en execució d'instruments de planificació aprovats prèviament per l'Administració de la comunitat autònoma. En aquests supòsits, aquests instruments substitueixen les bases reguladores a què fa referència l'article 11 d'aquesta llei i han de ser objecte de publicació oficial.

d) Quan, per les característiques especials del beneficiari o de l'activitat subvencionada, no és possible, de manera objectivable, promoure'n la concurrència pública.

e) Quan la subvenció té per objecte atendre, amb caràcter d'urgència, necessitats de caràcter sanitari, social o assistencial.

f) Quan es tracta d'atendre situacions d'emergència declarada oficialment.

2. La impossibilitat de la concurrència, com també les raons d'interès públic i els criteris objectius tinguin en compte per a la concessió de la subvenció, han de quedar acreditats a l'expedient.

3. El que disposa aquest article és aplicable sense perjudici de les normes sobre publicitat de les subvencions concedides que es contenen en aquesta llei.

Article 8. Competència per a la concessió de subvencions

1. Són òrgans competents per a la concessió de subvencions:

a) En les conselleries, el titular d'aquestes o l'òrgan corresponent que determinin les bases reguladores.

b) Els òrgans de direcció de les entitats públiques que depenen de les conselleries, d'acord amb el que preveu la seva normativa reguladora.

2. L'acte de concessió duu implícita l'aprovació de la despesa corresponent. Això no obstant, és necessària la comunicació prèvia al Consell de Govern de la concessió d'aquelles subvencions que superin l'import fixat a aquest efecte per les lleis anuals de pressuposts generals.

3. Les facultats dels òrgans competents per a la concessió de subvencions podran ser desconcentrades o delegades en els termes fixats a les normes sobre atribució i exercici de competències.

Article 9. Beneficiaris

1. Té la consideració de beneficiari de la subvenció el destinatari dels fons públics que ha de dur a terme l'activitat que en fonamenta l'atorgament, o que està en la situació que en legitima la concessió.

2. Són obligacions del beneficiari, a més de les establertes específicament a les bases reguladores de la subvenció, les següents:

a) Comunicar a l'òrgan competent l'acceptació de la subvenció en els termes de la resolució de concessió. En tot cas, aquesta comunicació s'entendrà produïda automàticament si en el termini de quinze dies des de la notificació de la resolució no se fa constar el contrari.

b) Dur a terme l'activitat o la inversió o adoptar el comportament que fonamenta la concessió de la subvenció.

c) Justificar la realització de l'activitat, com també el compliment dels requisits i les condicions que determinen la concessió de la subvenció.

d) Sotmetre's a les actuacions de comprovació que efectuïn els òrgans competents.

e) Comunicar a l'òrgan que la concedeix o, si n'és el cas, a l'entitat col·laboradora, la sol·licitud o l'obtenció d'altres subvencions per a la mateixa finalitat.

f) Estar, amb anterioritat al pagament de la subvenció, al corrent de les obligacions amb la hisenda de la comunitat autònoma, la qual cosa haurà de quedar degudament acreditada en la forma en què reglamentàriament es determini.

g) Deixar constància en la seva comptabilitat o en els llibres-registre de la percepció i l'aplicació de la subvenció, i en el cas de no tenir obligació de dur-la, en la documentació que la substitueixi.

3. L'obtenció de subvencions i d'ajudes per part d'entitats de tipus associatiu o corporatiu ha de quedar condicionada al fet que tinguin una estructura interna i un funcionament democràtics.

Títol II. Procediment per a la concessió de subvencions

Capítol 1. Actuacions prèvies

Article 10. Establiment de les bases

1. No es pot iniciar el procediment de concessió de subvencions sense que el conseller competent n'hagi establert prèviament per ordre, en ús de la potestat reglamentària, les bases reguladores corresponents, llevat dels supòsits excepcionals prevists a l'article 7 d'aquesta llei.

2. L'aprovació de les bases exigeix l'informe previ dels Serveis Jurídics i de la Secretaria General Tècnica de la conselleria corresponent, que s'ha de pronunciar, tant sobre la legalitat i l'oportunitat de la norma, com sobre la suficiència de recursos econòmics, prevists o previsibles, a efectes de preveure les disponibilitats pressupostàries que permetin dictar, si pertoca, l'acte de convocatòria regulat a l'article 13 d'aquesta llei.

Article 11. Contingut de les bases

Les bases reguladores de la concessió de subvencions han de determinar, com a mínim, els aspectes següents:

a) La definició de l'objecte de la subvenció que expressi la finalitat d'utilitat pública o social a què es destina la subvenció.

b) Els requisits generals que han de complir els beneficiaris de la subvenció, la forma d'acreditar-los i, si pertoca, el període durant el qual han de mantenir-se.

c) Els criteris genèrics que han de regir, amb caràcter general, en les convocatòries.

d) Els òrgans competents per a la iniciació, la instrucció i la resolució del procediment, així com l'existència o no de comissió avaluadora.

e) Les condicions de sol·licitud que han de complir les persones jurídiques que hi puguin actuar com a entitats col·laboradores.

f) Les obligacions del beneficiari i, si pertoca, de les entitats col·laboradores, així com els efectes derivats d'incomplir-les.

g) Les regles generals sobre els terminis i les pròrrogues, així com, si pertoca, l'obligació de comunicar a l'Administració l'inici de l'activitat subvencionada i el moment en què aquesta pot començar.

h) Les regles generals sobre la forma de justificació, per part del beneficiari o de l'entitat col·laboradora, del compliment de la finalitat per a la qual es concedeix la subvenció i de l'aplicació dels fons percebuts, tant pel que fa a la despesa realitzada, com al pagament d'aquesta.

i) La forma, els terminis generals i les condicions per al pagament i, si pertoca, la forma i la quantia de les garanties que es poden exigir als beneficiaris quan es prevegin bestretes sobre la subvenció concedida.

j) Les mesures de garantia a favor dels interessos públics que es considerin necessàries, així com, si pertoca, els supòsits de revisió de les subvencions concedides.

k) La compatibilitat o incompatibilitat de la subvenció amb les ajudes que pugui obtenir el beneficiari de la mateixa administració o d'una altra entitat pública o privada. En cas de compatibilitat s'estarà als límits disposats a l'article 18 d'aquesta llei.

l) Les regles generals per a la determinació de l'import de la subvenció.

Capítol 2. Procediment**Article 12. Formes d'iniciació**

1. El procediment per a la concessió de subvencions s'inicia d'ofici o a sol·licitud de persona interessada.

2. Quan la selecció dels possibles beneficiaris hagi de fer-se en règim de concurrència, el procediment s'ha d'iniciar sempre d'ofici, mitjançant convocatòria.

3. El procediment s'ha d'iniciar a sol·licitud de persona interessada, en tot cas, en els supòsits de les lletres d), e) i f) de l'article 7.1 d'aquesta llei.

4. El procediment de concessió de subvencions, l'atorgament i la quantia de les quals són exigibles a l'Administració en virtut de normes de rang legal, sense delimitació precisa dels beneficiaris, s'ha d'iniciar sempre a sol·licitud de les persones interessades i pot anar precedit d'un acte de convocatòria informativa que, en aquest cas, té el caràcter de simple pressupost dels procediments que s'iniciïn posteriorment en funció de les sol·licituds presentades.

Article 13. Convocatòria

1. La convocatòria s'ha d'aprovar per resolució de l'òrgan competent i ha de publicar-se en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. En els termes que reglamentàriament es determinin, serà preceptiu l'informe previ de la direcció general competent en matèria pressupostària.

2. L'acte de convocatòria ha de contenir, com a mínim, els extrems

següents:

a) La indicació de la disposició que n'estableix las bases reguladores i el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* en què s'ha publicada.

b) L'import màxim que es destina a la convocatòria i els crèdits pressupostaris als que s'hi imputa.

c) Els criteris objectius i de preferència, de caràcter específic, que han de regir en la concessió de la subvenció.

d) La composició de la comissió avaluadora, si s'escau, d'acord amb les bases reguladores.

e) En el marc del que disposin les bases, els requisits específics que han de complir els beneficiaris i el moment d'acreditar-los.

f) Els terminis concrets per efectuar-ne la sol·licitud i qualsevol altre que s'hagi de determinar d'acord amb les bases.

g) La forma, els terminis i les condicions concretes per al pagament i, si pertoca, la forma i la quantia específiques de les garanties que s'hagin d'exigir als beneficiaris quan es prevegin bestretes sobre la subvenció concedida.

h) La documentació necessària per a la justificació del compliment de la finalitat de la subvenció i de l'aplicació dels fons percebuts.

i) L'import de les subvencions, o la forma de determinar-lo.

3. D'acord amb la legislació de finances de la comunitat autònoma, és nul de ple dret l'acte de convocatòria dictat sense la consignació prèvia del crèdit pressupostari corresponent.

Article 14. Instrucció

1. La instrucció dels procediments de concessió de subvencions correspon a l'òrgan determinat en les bases reguladores.

2. Correspon a l'òrgan instructor dur a terme d'ofici les actuacions necessàries per a la determinació, el coneixement i la comprovació de les dades en virtut de les quals s'ha de dictar la resolució i, en concret:

a) Determinar els participants admesos a la convocatòria.

b) Resoldre els dubtes d'interpretació que poden sorgir en relació amb les bases reguladores de la subvenció.

c) Sol·licitar els informes de la comissió avaluadora.

d) Sol·licitar els informes que siguin necessaris per elaborar la resolució, o aquells que les normes que regulen la subvenció exigeixen.

e) Avaluar les sol·licituds d'acord amb els criteris de valoració establerts en les bases reguladores i en l'acte de convocatòria.

f) Obrir, quan s'escaigui, el tràmit d'audiència i incorporar-ne el resultat a l'expedient.

g) Formular la proposta de resolució.

3. En la proposta de resolució s'ha d'expressar el beneficiari o la llista ordenada de beneficiaris per als quals es proposa la subvenció i la quantia d'aquesta.

Article 15. Selecció dels beneficiaris

1. El concurs constitueix la via ordinària de selecció dels beneficiaris. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per concurs el procediment mitjançant el qual la concessió de subvencions es fa a través de la comparació en un únic procediment de les sol·licituds presentades, amb la finalitat d'establir una prelación entre aquestes d'acord amb els criteris de valoració fixats prèviament en les bases reguladores i en la convocatòria.

2. Les bases poden establir que la selecció de beneficiaris es dugui a terme per procediments que no són de concurs quan no siguin necessàries la comparació i la prelación, en un únic procediment, de totes les sol·licituds entre si.

3. En els casos previstos a l'apartat anterior, les sol·licituds de subvenció es poden resoldre individualment, encara que no hagi acabat el termini de presentació, a mesura que aquestes entrin en el registre de l'òrgan competent. Si s'exhaureixen els crèdits destinats a la convocatòria abans d'acabar el termini de presentació, s'ha de suspendre la concessió de noves ajudes mitjançant resolució publicada en el *Bulletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 16. Comissions avaluadores

1. La comissió avaluadora és l'òrgan col·legiat a qui correspon examinar les sol·licituds presentades i emetre'n un informe que ha de servir de base per a l'elaboració de la proposta de resolució.

2. Les comissions avaluadores s'han de constituir, preceptivament, en els procediments de concurs, sempre que l'import global dels fons públics previstos a la convocatòria sigui superior a 50.000 euros, o l'import individual màxim de les subvencions sigui superior a 7000 euros. En la resta de supòsits l'existència de comissió avaluadora queda condicionada a allò que disposin les bases reguladores.

3. Les comissions són integrades per un president, un secretari i un nombre de vocals no inferior a tres, designats en la resolució de convocatòria d'acord amb criteris de competència professional i d'experiència.

Article 17. Prorratage

Quan les característiques de la subvenció ho permetin i així ho prevegin les bases reguladores, l'òrgan competent pot prorratejar l'import global màxim destinat a la convocatòria entre els sol·licitants que compleixen els requisits per ser-ne beneficiaris.

Article 18. Compatibilitat de subvencions

Quan es tracti de subvencions compatibles, concedides a un mateix beneficiari per a la mateixa finalitat, l'import no pot ser, en cap cas, d'una quantia que, aïlladament o conjuntament amb subvencions o ajudes de la mateixa administració o d'altres entitats públiques o privades, superi el cost de l'activitat que el beneficiari ha de realitzar.

Article 19. Resolució i notificació

1. La resolució expressa que exhaureix el procediment de concessió de subvencions ha de ser motivada i ha de fixar, amb caràcter definitiu, la quantia individual de les subvencions concedides.

2. L'Administració i els beneficiaris poden formalitzar convenis instrumentals per tal de concretar els compromisos assumits per ambdues parts.

3. En els supòsits exempts de publicitat i de concurrència que preveuen les lletres d), e) i f) de l'article 7.1 d'aquesta llei, la resolució ha d'expressar les condicions de la concessió, sense perjudici de la formalització dels convenis en els termes indicats a l'apartat anterior.

4. La resolució s'ha de notificar individualment o mitjançant publicació en el *Bulletí Oficial de les Illes Balears*, d'acord amb el que es disposi a la convocatòria.

Article 20. Modificació de la resolució de concessió

1. L'alteració de les condicions tengudes en compte per a la concessió de la subvenció i, en tot cas, l'obtenció de subvencions incompatibles, dona lloc a la modificació de la resolució de concessió.

2. La modificació de la resolució de concessió implica la revocació de la resolució i el reintegrament, si pertoca, de les quantitats percebudes indegudament, d'acord amb el que disposen els articles 37 i 38 d'aquesta llei.

Article 21. Anul·lació de la resolució de concessió

1. Pertoca l'anul·lació de la resolució quan l'acte de concessió de la subvenció no s'ajusti a dret, per haver-la atorgat a favor de qui no complia els requisits exigits per ser-ne beneficiari o per haver-se concedit vulnerant el disposat en aquesta llei, en les disposicions generals de desplegament d'aquesta llei, o vulnerant les bases reguladores o l'acte de la convocatòria corresponent.

2. L'anul·lació de l'acte de concessió s'ha d'articular d'acord amb el procediment previst amb caràcter general per a la revisió d'ofici i, si n'és el cas, pertoca el reintegrament de les quantitats percebudes indegudament.

Article 22. Durada del procediment i silenci administratiu

1. Els terminis màxims per dictar i notificar la resolució expressa en els procediments de concessió de les subvencions regulades en aquesta llei són els que fixa la norma reguladora del procediment corresponent o, si s'escau, els que estableixen les bases reguladores.

2. El venciment del termini màxim sense que es dicti i es notifiqui la resolució expressa faculta la persona interessada, en tots els casos, perquè entengui desestimada la sol·licitud.

Article 23. Acabament convencional

1. Quan l'objecte de la subvenció i el nombre i les circumstàncies dels possibles beneficiaris ho permetin, es pot acabar el procediment mitjançant acord entre l'Administració i les persones interessades.

2. Als efectes previstos en aquest article, els sol·licitants i l'òrgan competent per a la instrucció del procediment poden plantejar, en qualsevol moment del procediment abans que conclougui la instrucció, una proposta d'acord que ha d'incloure la quantia de la subvenció. La proposta ha de respectar les regles fonamentals contingudes en les bases i en la convocatòria.

3. Si l'òrgan instructor i la totalitat dels possibles beneficiaris n'accepten la proposta, s'ha de donar trasllat de les actuacions a l'òrgan competent perquè resolgui i, si pertoca, aprovi l'acord corresponent.

Capítol 3. Entitats col·laboradores

Article 24. Règim general

1. Les bases reguladores i la convocatòria poden establir que la distribució i el lliurament dels fons públics als beneficiaris de les subvencions s'efectuïn per mitjà d'entitats col·laboradores.

2. Poden tenir la condició d'entitats col·laboradores:

a) Les entitats autònomes i les entitats de dret públic de caràcter empresarial de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

b) Els consells insulars i ajuntaments de l'àmbit territorial de les Illes Balears.

c) Les corporacions de dret públic i les fundacions que estiguin sota el protectorat d'un ens de dret públic.

d) Qualsevol altra persona jurídica que compleixi les condicions que s'estableixin.

3. Les entitats col·laboradores han d'actuar per compte de la conselleria o organisme que concedeix les subvencions, les quals, en cap cas, no es consideren integrants del seu patrimoni.

4. Quan l'Administració decideixi que el lliurament dels fons públics als beneficiaris s'efectuï mitjançant una entitat col·laboradora, ambdues parts han de formalitzar un conveni en el qual s'han de concretar els termes de la col·laboració.

Article 25. Obligacions de les entitats col·laboradores

Les entitats col·laboradores estan obligades a:

a) Lliurar als beneficiaris els fons rebuts d'acord amb els criteris establerts en les normes reguladores de la subvenció o de l'ajuda.

b) Verificar, si pertoca, el compliment i l'efectivitat de les condicions per atorgar-la.

c) Justificar l'aplicació dels fons percebuts a l'entitat que la concedeix i, si pertoca, lliurar la justificació presentada pels beneficiaris.

d) Sotmetre's a les actuacions de comprovació que respecte de la gestió d'aquests fons pugui efectuar l'entitat que la concedeix i a les de control financer que realitzi la Intervenció General de la comunitat autònoma o la Sindicatura de

Comptes.

Títol III. Registre de subvencions

Article 26. Registre de Subvencions

1. Es crea el Registre de subvencions com a instrument de publicitat, transparència i control de les subvencions atorgades d'acord amb el que disposa aquesta llei.

2. L'organització i el funcionament del Registre s'han d'establir reglamentàriament.

Article 27. Publicitat

El Registre de Subvencions és públic i qualsevol persona o entitat interessada el pot consultar d'acord amb el que preveuen la legislació de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú i les normes sobre tractament de dades de caràcter personal.

Article 28. Funcions bàsiques del Registre

Són funcions bàsiques del Registre:

a) L'ordenació i la gestió de les bases de dades que permetin l'accés a la informació sobre l'activitat de la subvenció de les administracions a les quals s'aplica aquesta llei.

b) La coordinació amb les bases de dades establertes per la Unió Europea, l'Administració General de l'Estat i altres ens públics.

c) L'elaboració d'estudis, anàlisis i estadístiques sobre l'activitat de la subvenció.

d) El suport tècnic a les conselleries i als organismes públics en matèria de gestió dels procediments de subvencions.

e) La col·laboració amb els òrgans i institucions de control de l'activitat de la subvenció.

Article 29. Actes i documents inscripcibles

1. En els termes que reglamentàriament s'estableixin, tenen accés al Registre:

a) Les convocatòries de subvencions.

b) Les resolucions de concessió de subvencions, amb indicació del beneficiari, de la quantia i de la finalitat per a la qual s'han concedit els fons públics.

c) Les resolucions d'anul·lació i de revocació, total o parcial, d'una subvenció concedida prèviament.

d) Les dades relatives als beneficiaris de les subvencions.

e) Els acords formalitzats amb les entitats col·laboradores.

f) Els informes d'avaluació.

g) Les resolucions sancionadores dictades en aplicació d'aquesta llei.

2. Les subvencions concedides a través d'entitats col·laboradores s'han d'inscriure en els termes que es determinin reglamentàriament.

Article 30. Informació i coordinació del Registre

1. Els òrgans competents han de trametre periòdicament al Registre de subvencions la informació i la documentació exigides per aquesta llei en relació amb les subvencions i ajudes que gestionen.

2. L'oficina encarregada del Registre ha de mantenir amb altres registres o unitats anàlogues la coordinació necessària per al compliment del que disposa aquesta llei. Així mateix i en els termes en què es determinin reglamentàriament, pot rebre les sol·licituds de subvencions adreçades a altres òrgans de l'Administració.

Article 31. Publicitat de les subvencions

Amb la periodicitat i en els termes que es determinin reglamentàriament, el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* ha de publicar la llista de perceptors de les subvencions de quantia igual o superior a 6.000 euros que atorguin l'Administració de la comunitat autònoma i les entitats públiques que en depenen.

Article 32. Secció de perceptors

1. Als efectes d'agilitar la tramitació dels procediments administratius, el Registre disposarà d'una secció de perceptors, a la qual poden accedir les persones físiques o jurídiques que pretenguin obtenir subvencions i ajudes de l'Administració de la comunitat autònoma.

2. La inscripció en aquesta secció comporta l'exempció de l'obligació de presentar, en els procediments esmentats a l'apartat anterior, la documentació lliurada al Registre en relació amb la personalitat, la capacitat i d'altres dades que s'estableixin reglamentàriament.

Títol IV. Gestió, avaluació i control de les subvencions

Capítol 1. Gestió

Article 33. Pagament

1. Amb caràcter general, l'import de les subvencions s'ha d'abonar un cop justificat el compliment de la finalitat per a la qual es varen concedir.

2. Sense perjudici de l'establert a l'article 35, la justificació i el pagament consegüent poden fer-se en un sol moment en acabar l'activitat, o de manera fraccionada, mitjançant justificacions parcials, amb les condicions i els requisits que s'hi estableixin específicament.

Article 34. Bestretes de subvencions

Únicament es poden fer bestretes de pagament sobre la subvenció concedida quan les bases reguladores ho prevegin, amb els límits i els requisits fixats en la resolució de concessió d'aquestes i, si s'escau, amb les garanties adients.

Article 35. Justificació de l'aplicació dels fons

1. Els beneficiaris tenen l'obligació de justificar a l'òrgan que la concedeix i, si n'és el cas, a l'entitat col·laboradora, l'aplicació dels fons percebuts a la finalitat que hagi servit de fonament a la concessió de la subvenció, en la forma i en els terminis que les bases reguladores o la resolució de convocatòria estableixin.

2. Sempre que la naturalesa de l'activitat ho permeti, la justificació de la despesa i el pagament d'aquesta s'han de fer mitjançant la presentació dels documents acreditatius corresponents. Les bases reguladores poden especificar, per a cada tipus de subvenció, el tipus de documents vàlids per a les justificacions.

3. No s'entendrà totalment justificada l'aplicació dels fons percebuts fins que no s'hagi acreditat, com a mínim, l'import del projecte d'actuació que va servir de base a la concessió de la subvenció.

Article 36. Comprovació de les inversions

1. Les subvencions de capital superiors a 300.000 euros exigeixen, per pagar-les, que l'òrgan gestor comprovi el compliment de la finalitat de la subvenció mitjançant acta o informe de comprovació material. Excepcionalment, la comprovació material es pot substituir per una justificació documental que constati, de manera raonable i suficient, la realització de l'activitat subvencionada.

2. Quan les bases reguladores prevegin pagaments fraccionats o bestretes de la subvenció de capital, la comprovació a què fa referència l'apartat anterior s'ha de fer en el moment de la liquidació i pagament final d'aquesta.

3. La Intervenció General, en l'exercici de les seves funcions, ha d'assistir als actes de comprovació d'aquelles subvencions la quantia de les quals superi la quantitat que es determini reglamentàriament.

Article 37. Revocació

1. Pertoca la revocació de la subvenció quan, posteriorment a la resolució

de concessió vàlida i ajustada a dret, el beneficiari incompleix totalment o parcialment les obligacions o els compromisos contrets als quals està condicionada l'eficàcia de l'acte de concessió de la subvenció.

2. Com a conseqüència de la revocació de la subvenció, queda sense efecte l'acte de concessió i pertoca el reintegrament de les quantitats percebudes indegudament.

Article 38. Reintegrament

1. Pertoca el reintegrament total o parcial de les quantitats rebudes pel beneficiari, i l'exigència, si n'és el cas, de l'interès de demora, en els casos següents:

a) L'incompliment de la finalitat per a la qual es concedí la subvenció.

b) L'obtenció de la subvenció sense que es compleixin les condicions requerides per a això, o quan s'haguessin alterat les condicions tengudes en compte per a la concessió, sempre que sigui per causes imputables al beneficiari.

c) L'incompliment greu de l'obligació de justificació de la destinació dels fons percebuts en la forma i els terminis establerts.

d) La concurrència de subvencions incompatibles per a la mateixa activitat.

e) La negativa a sotmetre's a les actuacions de comprovació i de control previstes en aquesta llei o l'obstrucció injustificada a aquestes actuacions.

f) Altres supòsits establerts en les bases reguladores.

2. Per al reintegrament s'han d'aplicar els procediments prevists a aquest efecte en la legislació de finances, en els quals s'ha de garantir l'audiència a les persones interessades.

3. Les quantitats reintegrables tenen la consideració d'ingressos de dret públic i poden ser exigides per la via de constreyniment.

Capítol 2. Avaluació i control

Article 39. Autoavaluació dels programes de subvencions

A l'acabament de cada exercici pressupostari i d'acord amb les directrius aprovades pel Govern, les conselleries i les entitats públiques indicades a l'article 3.1 d'aquesta llei han d'avaluar els programes de subvencions executats, amb la finalitat d'analitzar-ne els resultats obtinguts, la utilitat pública o social i la procedència del manteniment o supressió d'aquests programes.

Article 40. Òrgans d'avaluació

1. L'avaluació es durà a terme pels òrgans que tenen atribuïda aquesta funció a cada conselleria o entitat pública. Això no obstant, el Govern pot crear, per decret, òrgans específics per a l'exercici de les funcions avaluadores, amb caràcter general o en àmbits materials determinats.

2. Aquests òrgans han de comunicar al Govern, a la conselleria o a l'entitat afectada i a la conselleria competent en matèria d'hisenda, els resultats dels processos d'avaluació en els quals intervinguin.

Article 41. Fiscalització i control

1. Correspon a la Intervenció General de la comunitat autònoma, amb caràcter ordinari, el control econòmic i financer de les subvencions regulades en aquesta llei, sense perjudici de les facultats d'inspecció que corresponguin a l'òrgan que concedeix la subvenció.

2. Amb caràcter general, prevalen els controls posteriors als previs.

3. Quan, en l'exercici de les funcions de control, es dedueixin indicis d'obtenció, destinació o justificació incorrectes de la subvenció percebuda, la Intervenció General n'ha d'elevat informe a l'òrgan que la concedeix i ha de proposar l'inici del procediment de revocació de la subvenció, amb la finalitat d'obtenir el reintegrament total o parcial de la subvenció. Així mateix, la proposta pot contenir, si n'és el cas, la indicació de les mesures cautelars que s'estimin necessàries.

Article 42. Deures de col·laboració

Les entitats col·laboradores, els beneficiaris i els tercers relacionats amb l'objecte de la subvenció, o amb la justificació d'aquesta, tenen l'obligació de facilitar l'exercici de les funcions de control que corresponen a la Intervenció General de la comunitat autònoma i, en particular, el lliure accés als locals i a la documentació objecte d'investigació.

Títol V. Règim sancionador

Capítol 1. Infraccions

Article 43. Infraccions

Constitueixen infraccions administratives en matèria de subvencions i ajudes públiques, quan hi intervingui dol, culpa o simple negligència, les accions o omissions següents:

A) Dels beneficiaris:

a) L'obtenció d'una subvenció o ajuda falsejant les condicions requerides per concedir-la o ocultant les que l'haguessin impedit o limitat.

b) La manca d'aplicació, en tot o en part, de les quantitats rebudes a la finalitat per a la qual es concedí la subvenció.

c) L'incompliment, per raons imputables al beneficiari, de les obligacions assumides com a conseqüència de la concessió de la subvenció.

d) La negativa o obstrucció a les actuacions de comprovació que ha d'efectuar l'ens que la concedeix o l'entitat col·laboradora.

e) La negativa o obstrucció a les actuacions de control que ha d'efectuar la mateixa administració o una entitat externa.

f) La manca de comunicació a l'ens que la concedeix o a l'entitat col·laboradora, si n'és el cas, de l'obtenció de subvencions o ajudes amb la mateixa finalitat, procedent de qualsevol administració pública o ens públic, nacional o internacional, així com la modificació de qualssevol altres circumstàncies que hagin servit de fonament per a la concessió de la subvenció.

g) La manca de justificació de l'ús donat als fons rebuts.

h) La manca d'acreditació, a l'ens que la concedeix o a l'entitat col·laboradora, si n'és el cas, del compliment de les obligacions imposades per la concessió de la subvenció.

B) De les entitats col·laboradores:

a) La manca de lliurament als beneficiaris dels fons rebuts d'acord amb els criteris establerts a les normes reguladores de la subvenció.

b) Negar o obstruir les actuacions de comprovació que, respecte de la gestió dels fons rebuts, pugui efectuar l'ens que la concedeix, i a les de control intern o extern que sigui necessari fer.

c) La manca de verificació, si n'és el cas, del compliment i de l'efectivitat de les condicions determinants de l'objecte de la subvenció.

d) No justificar, a l'ens que la concedeix, l'aplicació dels fons rebuts o no lliurar la justificació presentada pels beneficiaris.

Article 44. Qualificació de les infraccions

1. Tenen la condició d'infraccions molt greus, per als beneficiaris, les assenyalades en les lletres a), b) i c) de l'apartat A) de l'article anterior, i per a les entitats col·laboradores, la infracció prevista en la lletra a) de l'apartat B) de l'article anterior. Així mateix, tant per als beneficiaris com per a les entitats col·laboradores, constitueix infracció molt greu la reincidència per comissió, en el termini d'un any, de dues infraccions greus determinades en resolucions fermes en via administrativa.

2. Tenen la consideració d'infraccions greus, per als beneficiaris, les assenyalades a les lletres d), e) i f) de l'apartat A) de l'article anterior, i per a les entitats col·laboradores, les previstes a les lletres b) i c) de l'apartat B) de l'article anterior. Així mateix, tant per als beneficiaris com per a les entitats col·laboradores, constitueix infracció greu la reincidència per comissió, en el termini d'un any, de dues infraccions lleus determinades en resolucions fermes en via administrativa.

3. Tenen la consideració d'infraccions lleus, per als beneficiaris, les previstes a les lletres g) i h) de l'apartat A) de l'article anterior, i per a les entitats col·laboradores, la prevista a la lletra d) de l'apartat B) de l'article anterior.

Article 45. Règim de responsabilitats

1. Són responsables de les infraccions que preveu aquest capítol, els beneficiaris o, si n'és el cas, les entitats col·laboradores que duguin a terme les conductes que s'hi tipifiquen.

2. Són responsables subsidiaris de les infraccions que preveu aquest capítol, els administradors i directores o gerents de les persones jurídiques que no duguin a terme els actes necessaris que són de la seva incumbència per al compliment de les obligacions infringides, que adoptin acords que facin possible els incompliments o consentin els d'aquells que en depenguin.

Article 46. Prescripció de les infraccions

La prescripció de les infraccions previstes en aquesta llei es produeix en els terminis establerts, amb caràcter general, per la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Capítol 2. Sancions

Article 47. Sancions

1. Les infraccions administratives molt greus són objecte de les següents sancions, acumulativament aplicades:

a) Multa de més del doble al triple de la quantitat obtinguda indegudament o, en el cas d'entitats col·laboradores, dels fons lliurats indegudament.

b) Pèrdua, tant en el supòsit de beneficiari com d'entitats col·laboradores, durant el termini de tres a cinc anys, del dret a obtenir ajudes o subvencions de l'Administració de la comunitat autònoma o del dret a ser designats com a entitat col·laboradora.

c) Prohibició de contractar amb la l'Administració de la comunitat autònoma per un termini de tres a cinc anys.

2. Les infraccions administratives greus són objecte de les sancions següents, acumulativament aplicades:

a) Multa de més del tant al doble de la quantitat obtinguda indegudament o, en el cas de l'entitat col·laboradora, dels fons lliurats indegudament.

b) Pèrdua, tant en el supòsit de beneficiari com d'entitat col·laboradora, durant el termini d'un a tres anys, del dret a obtenir ajudes o subvencions de l'Administració de la comunitat autònoma o del dret a ser designats com a entitat col·laboradora.

c) Prohibició de contractar amb la l'Administració de la comunitat autònoma per un termini d'un a tres anys.

3. Les infraccions lleus són objecte de les sancions següents:

a) Multa de fins al tant de la quantitat obtinguda indegudament o l'import de la quantitat no justificada o, en el cas d'entitat col·laboradora, dels fons lliurats indegudament.

b) Pèrdua, tant en el supòsit de beneficiari com d'entitat col·laboradora, durant el termini d'un any, del dret a obtenir ajudes o subvencions de l'Administració pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears o del dret a ser designats com a entitat col·laboradora.

Article 48. Graduació de les sancions

Les sancions que preveu aquest títol s'han de graduar en consideració a les circumstàncies següents:

a) Intencionalitat de l'infractor.

b) Quantia del benefici obtingut il·lícitament.

c) Repercussió social de la infracció.

d) Naturalesa dels perjudicis causats.

e) Reiteració de la conducta infractora.

Article 49. Prescripció de les sancions

Les sancions imposades per infraccions molt greus prescriuen als cinc anys; les imposades per infraccions greus, als tres anys; i les imposades per infraccions lleus, a l'any.

Article 50. Obligació de reintegrament

Les sancions a què fa referència l'article anterior s'entenen sense perjudici de l'obligació de reintegrament que preveu aquesta llei, així com de les indemnitzacions de danys i perjudicis que es poden exigir.

Article 51. Òrgans competents

1. És competent per a la resolució del procediment sancionador per la comissió d'infraccions lleus i greus, el titular de la conselleria que concedeix l'ajut o la subvenció o el de la conselleria a la qual estigui adscrita l'entitat que la concedeix.

2. El Consell de Govern és competent per a la resolució del procediment sancionador per la comissió d'infraccions molt greus.

Article 52. Publicitat de les sancions

Les resolucions sancionadores, imposades per infraccions greus o molt greus, que hagin guanyat fermesa en via judicial s'han de publicar en el *Bulletí Oficial de les Illes Balears*. Així mateix, s'han de comunicar als registres de subvencions i de contractistes de l'Administració de la comunitat autònoma.

Disposició addicional primera

Les entitats públiques no incloses en l'article 3.1 d'aquesta llei, qualsevol que en siguin la naturalesa o el règim jurídic, que siguin finançades majoritàriament amb càrrec als pressuposts generals de la comunitat autònoma, o en les quals l'Administració de la comunitat autònoma disposi de les facultats de nomenament dels seus òrgans rectors, han d'ajustar la seva activitat de subvenció, en tot cas, al que disposen els articles 2, 4, 5, 6, 7, 9 i 31, així com el títol V, amb l'excepció de l'article 51 d'aquesta llei.

Disposició addicional segona

Els consells insulars han d'adequar l'activitat de concessió de subvencions al que disposa aquesta llei quan aquella es desenvolupi en matèries en les quals la comunitat autònoma els hagi atribuït competències.

Disposició addicional tercera

1. L'Administració de la comunitat autònoma i les entitats públiques que en depenen han d'adaptar la normativa reglamentària de l'activitat de subvencions en cada sector de l'acció pública, així com les bases reguladores dels diferents programes de subvencions, a les determinacions d'aquesta llei.

2. L'adaptació exigida a l'apartat anterior ha de fer-se efectiva en el termini màxim de sis mesos, comptadors a partir del dia d'entrada en vigor d'aquesta llei, transcorregut el qual quedaran sense efecte en tot allò que s'hi oposi.

Disposició transitòria primera

Els procediments administratius de concessió de subvencions iniciats abans de l'entrada en vigor d'aquesta llei han de continuar la seva tramitació d'acord amb la normativa vigent en el moment d'iniciar-se.

Disposició transitòria segona

Les referències a les entitats de dret públic de caràcter empresarial que es contenen en aquesta llei s'han d'entendre fetes, mentre continuï en vigor, a l'article 1, apartat b).1, de la Llei 3/1989, de 29 de març, d'entitats autònomes i empreses públiques i vinculades.

Disposició transitòria tercera

Mentre no es produeixi l'adaptació prescrita en la disposició addicional tercera, o no hagi acabat el termini d'adaptació que s'hi estableix, mantenen la

vigència les bases reguladores de subvencions i ajudes públiques, hagin estat aprovades o no mitjançant disposició reglamentària.

Disposició transitòria quarta

Fins que no es produeixi el desplegament reglamentari que preveu l'article 5 d'aquesta llei, els procediments de concessió de subvencions en l'àmbit propi de l'acció exterior s'han d'ajustar a les determinacions establertes en les bases reguladores corresponents.

Disposició derogatòria única

Queden derogades les normes de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquesta llei i, en particular:

a) L'article 33 de la Llei 6/1992, de 22 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma per a l'any 1993.

b) L'article 25 de la Llei 9/1995, de pressuposts generals de la comunitat autònoma per al 1996.

Disposició final primera

S'habilita el Govern per dictar les disposicions generals que siguin necessàries per al desplegament i l'execució d'aquesta llei.

Disposició final segona

Aquesta llei començarà a vigir el primer 1 de gener després d'haver-se publicat en el *Bulletí Oficial de les Illes Balears*.

Per tant, ordén que tots els ciutadans guardin aquesta llei que els tribunals i les autoritats als quals pertoqui la facinguardar.

Palma, vint-i-u de juny de dos mil dos

El president

Francesc Antich i Oliver

El conseller de Presidència

Antoni Garcias i Coll

— o —

Núm. 13339

Llei 6/2002 de 21 de juny de modificació de la Llei 8/1986, de 26 de novembre electoral de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

EL PRESIDENT DE LES ILLES BALEARS

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de les Illes Balears ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que s'estableix a l'article 27.2 de l'Estatut d'Autonomia, promulg la següent.

LLEI

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

La Constitució espanyola en l'article 1 apartat primer, després de proclamar l'Estat social i democràtic de dret, propugna com a valors superiors del nostre ordenament jurídic la llibertat, la igualtat, la justícia i el pluralisme polític.

La igualtat destaca com el primer dels drets recollits en l'extens elenc de drets i llibertats que preveu el capítol II del títol I de la Constitució. El mateix article 23, sobre el dret fonamental d'accés als càrrecs i a les funcions públiques amb els requisits que les lleis assenyalin, suposa una translació clara del principi d'igualtat reconegut a l'article 14.

L'apreciació del contingut del principi d'igualtat i les seves manifestacions, tal com ho demostra la jurisprudència del Tribunal Constitucional, ha evolucionat sensiblement. Així, des de la consideració inicial de la igualtat com la prohibició de qualsevol tipus de diferència, s'ha passat a considerar el criteri de la discriminació raonable, amb l'objecte d'avaluar la necessitat d'establir algunes diferenciacions sobre la base d'uns fets concrets per acabar, finalment, admetent alguns casos de l'anomenada *discriminació positiva*.

L'escassa representació de les dones en els òrgans decisoris és, entre altres coses, el resultat del seu accés tardà a la igualtat cívica i civil, com també dels obstacles a la realització de la seva pròpia independència econòmica, i de les dificultats per conciliar la vida professional i la familiar.

Molts han estat i són els esforços internacionals i europeus encaminats

a pal·liar aquesta circumstància. Entre aquests esforços s'ha d'esmentar la Convenció de 18 de desembre de 1979, sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona, com també les actuacions desenvolupades per la Unió Europea, de les quals es pot destacar, per l'especificitat en la matèria, la recomanació del Consell de la Unió Europea, de 2 de desembre de 1996, relativa a la participació equilibrada de les dones i dels homes en els processos de presa de decisions.

Malgrat tots els esforços, els progressos són lents i la feble representació de les dones en els llocs de decisió constitueix una pèrdua per al conjunt de la societat, que pot impedir que es tinguin plenament en compte els interessos i les necessitats del conjunt de la població. Així, una participació equilibrada de les dones i dels homes en els processos de presa de decisions és un requisit democràtic, i pot generar diferents idees, valors i comportaments en el sentit d'aconseguir una societat més justa i equilibrada.

L'article 9.2 de la Carta Magna recull rotundament que és tasca de tots els poders públics promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integra siguin reals i efectives, com també ho és remoure els obstacles que n'impedeixin o en dificultin la plenitud, i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, social i cultural.

Els poders públics d'aquesta comunitat autònoma, complint el mandat de l'article 9.2 de la Constitució, consideren necessària i legítima una intervenció per via legislativa per minvar aquesta situació d'inferioritat. Així, amb la reforma de la normativa electoral autònoma que avui es presenta es pretén, amb una mesura pionera en l'Estat espanyol però que ja ha estat utilitzada en el dret comparat europeu, com és el cas de l'Assemblea Nacional Francesa, facilitar al màxim l'accés igual d'homes i dones al mandat electoral i, per tant, a les funcions electives.

La reforma consisteix en una modificació puntual de la Llei 8/1986, de 26 de novembre, electoral de la comunitat autònoma; en concret la modificació dels articles 16 i 17, amb la finalitat de possibilitar una presència equilibrada d'homes i dones en les candidatures electorals al Parlament de les Illes Balears, sense obviar per això el transcendental paper que en aquesta matèria juguen els partits polítics que, com a vies de la participació política, estructurats i organitzats de manera democràtica, han d'interioritzar-la i aplicar-la a l'hora de confeccionar les candidatures corresponents.

La finalitat última d'aquesta reforma és propugnar una vertadera democràcia de gènere, apostant per una mesura d'acció positiva, que trenqui amb la dinàmica actual alhora que suposi el revulsiu necessari perquè sigui realitat la participació equitativa de la dona en la vida política.

Article 1

L'article 16 de la Llei 8/1986, de 26 de novembre, electoral de la comunitat autònoma de les Illes Balears, passa a tenir la redacció següent:

"Article 16

1. En cada circumscripció la junta electoral de zona corresponent és la competent per a totes les actuacions previstes en relació amb la presentació i proclamació de les candidatures.

2. Per a presentar candidatures, les agrupacions d'electors necessitaran, almenys, la firma de l'1% dels inscrits en el cens electoral de la circumscripció. Cada elector només podrà donar suport a una agrupació electoral.

3. La presentació de candidatures s'ha de fer entre el quinzè i el vintè dia posterior a la convocatòria, mitjançant llistes que han d'incloure tants de candidats com escons a elegir per cada circumscripció i, a més, tres suplents a les candidatures d'onze o més diputats i dos a la resta, i n'han d'expressar l'ordre de col·locació.

4. Per fer efectiu el principi d'igualtat en la participació política, les candidatures electorals han de tenir una presència equilibrada d'homes i dones. Les llistes s'integraran per candidats d'un i d'altre sexe, ordenats de forma alternativa.

5. Devora el nom dels candidats es pot fer constar la condició d'independent o, en cas de coalicions electorals, la denominació del partit al qual pertany cada un.

6. No es poden presentar candidatures amb símbols que reproduïxin la bandera o l'escut de la comunitat autònoma, dels consells insulars o dels ajuntaments."

Article 2